Janica Ylikarjula

11.11.2022

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 134/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu kantanaan seuraavan.

EK kannattaa hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta ja muita siihen liittyviä lakiesityksiä. EK haluaa korostaa seuraavia näkökulmia:

- EK kannattaa sitä, että Suomelle kohdennettua brexit-mukautusvarausta käytetään **yritysten kehittämisavustuksena**. ELY-keskukset myöntäisivät avustukset **pienille ja keskisuurille yrityksille**, jotka ovat olleet UK:n EU-eron haitallisten vaikutusten kohteena. Suomen tavaravienti Britanniaan putosi vuonna 2020 noin viidenneksellä, joka on noin kaksi kertaa enemmän kuin kokonaistavaraviennin pudotus.

  Ylimääräiset kaupanesteet aiheuttavat haittaa erityisesti pk-yrityksille, joiden resurssit ja etabloitumisaste kohdemarkkinoille ovat suuryrityksiä vähäisemmät. Suuryritysten tavarakaupan muutokset Britannian kanssa näkyvät alihankintaketjujen kautta myös pk-yrityksissä. Pk-yrityksillä on suurin haaste muuttuneessa tilanteessa kehittää ja uudistaa liiketoimintaansa sekä löytää uusia asiakkaita muilta markkinoilta. Tätä tarvetta on lisännyt koronapandemia ja Venäjän Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyssodan vaikutukset.

- Olemassa olevan, **tutun rahoitusmuodon hyödyntäminen** helpottaa niin yritysten kuin viranomaisten toimintaa ja minimoi niiden hallinnollista taakkaa. EK kannattaa myös sitä, **ettei rahoitukselle aseteta alueellisia kiintiöitä**.

- **Rahoitusmahdollisuudesta tiedottamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.** Tätä tarvetta lisää se, että varauksen käyttöaika ja maksut tuensaajille on toteutettava melko nopeassa aikataulussa vuoden 2023 aikana.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Konkreettista, selkeää tiedotusta tarvitaan siitä, mitkä yritykset ovat oikeutettuja rahoitukseen. Yritysten on todella vaikeaa, ellei joissakin tapauksissa lähes mahdotonta, pystyä todistamaan, mitkä kielteiset vaikutukset ovat johtuneet UK:n EU-erosta ja mitkä osittain samaan aikaan tapahtuneesta koronapandemiasta. On tärkeää, että yritykset saavat riittävää tiedotusta ja ohjausta siihen, miten niiden pitää osoittaa brexitin aiheuttamat kielteiset talousvaikutukset.

Riittävällä ja konkreettisella tiedotuksella ja ohjeistuksella hyödynnetään tarjolla oleva EU-rahoitus mahdollisimman täysimääräisesti ja minimoidaan tarve tukien takaisinperinnälle.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Janica Ylikarjula
Johtava asiantuntija